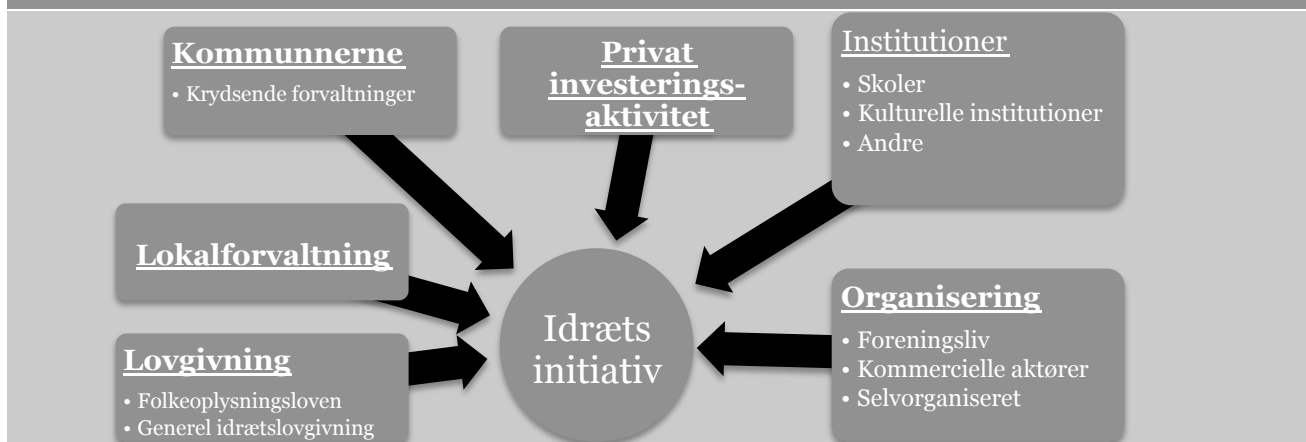


FAKTAARK – DET BYNÆRE LANDDISTRIKT

<p><i>Det brændende spørgsmål</i></p>	<p>Hvordan skaber vi mere og bedre idræt og bevægelse i ”det bynære landdistrikt”?</p>
<p><i>Det bynære landdistrikts centrale karakteristika</i></p>	<p>Definition af det bynære landdistrikt Det bynære landdistrikt afgrænser sig til områdets mindre byområde og et større opland. Man kan således finde by, mark, og naturarealer inden for dette område. Området kan desuden også ligge op til vand i form af hav, fjord, bugt eller å (se afgrænsning på kort). Disse områder eksisterer i meget forskellige dele af landet og kan således findes tæt på vækstområder og i yderområderne af Danmark.</p> <p>Population I det bynære landdistrikt bor der op til 15.000 mennesker (se bilag, tabel 1)</p> <p>Repræsentation af DK Ca. 20% af den danske befolkning er bosiddende i dette område.</p> <p>Bystruktur Det bynære landdistrikt har en mindre bykerne med et torv som centrum, hvor der er et begrænset forretningsområde i form af et supermarked, et bankinstitut, en Matas og/eller lignende. Den lille bykerne er omgivet af et boligområde bestående af parcelhuse og villaer. Det bynære landdistrikt er desuden rigt på naturområder, hvor borgerne har kort afstand til skovarealer.</p> <p>Infrastruktur og transportadfærd I det bynære landdistrikt er næsten alle borgere pendlere, hvor bilen desuden er i centrum for næsten al transport pga. et relativt begrænset offentligt transportsystem. Dog er der fine muligheder for at cykle til institution, indkøb og fritidsaktiviteter.</p> <p>Sociale forhold Det generelle indkomstniveau svarer ca. til landsgennemsnittet, og der er relativt mange ressourcerstærke personer, der bakker op om områdets kulturelle og sportsmæssige aktiviteter.</p> <p>Demografi Det bynære landdistrikts aldersfordeling svarer ca. til landsgennemsnittet. Der er en lille underrepræsentation af unge i alderen 20-29 år, samt en lille overrepræsentation af ældre fra 50 år og opefter set i betragtning af landsgennemsnittet (se bilag, tabel 2).</p> <p>Kultur Man kan se en politisk satsning på kultur i det bynære landdistrikt, og der er derfor relativt mange kulturelle aktiviteter området. Dog er det hovedsagelig rettet imod børnefamilier. Der er en række kulturinstitutioner, hvor biblioteket ofte fungerer som et knudepunkt for kulturen. Man kan desuden finde en enkelt biograf, et museum og få gallerier.</p> <p>Særlige forhold Forholdene varierer efter om det bynære landdistrikt ligger tæt på et vækstområde eller i et af yderområderne af Danmark. Bynære landdistrikter der ligger tæt op til vækstområder oplever en relativ høj tilvækst i populationen, hvilket giver en øget efterspørgsel for idrætsmuligheder. I bynære landdistrikter i yderområderne kan man se, at der i det offentlige system er initiativlyst til at udvikle det bynære landdistrikt (bl.a. mange EU-midler til rådighed). Dette hænger til dels hænger sammen med</p>

	<p>tendensen til, at virksomheder flytter fra området. Man kan desuden se en tendens til, at området har svært ved at fastholde og tiltrække unge og børnefamilier, hvilket er med til at affolke området for unge under 30 år.</p> <p>Hvad angår idrætsmuligheder er det gældende for det bynære landdistrikt, at der i området er en begrænset vedligeholdelse og udvikling i de eksisterende idrætsudbud, hvilket kan skade mulighederne for at tiltrække nye brugere/udøvere. Man ser derfor i dag mange gamle og nedslidte idrætsfaciliteter, ligesom der er en udbredt mangel på faciliteter, der svarer til nutidens behov.</p>
<p><i>Idrætsmønstre</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stærkt foreningsliv. Der er relativt mange frivillige og en høj grad af foreningsdeltagelse til sammenligning med resten af landet. Langt den overvejende del af idrætsudfoldelsen sker således gennem foreningslivet. Det er særligt de klassiske idrætsgrene, som udøves (fodbold, håndbold og gymnastik) ➤ Relativt begrænset brug af parker og rekreative områder til sammenligning med større bysamfund ➤ Mange børn dyrker idræt. Også de ældre dyrker meget idræt set i betragtning af andre steder i landet. ➤ Kvinderne efterspørger velegnede rum til gymnastik og blødere bevægelsesformer samt trygge og indbydende omgivelser.
<p><i>Eksempler på fysiske elementer</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Skove og marker ➤ Vand i form af hav, fjord, bugt eller å ➤ En lystbådehavn ➤ En svømmehal ➤ Fitnesscentre ➤ Golfbane ➤ En uddannelsesinstitution for kortere videregående uddannelser ➤ Flere fodboldbaner ➤ Tre folkeskoler med tilhørende haller ➤ En hal, som ligger tæt på områdets folkeskoler ➤ Et gymnasium ➤ En efterskole

Aktører, som påvirker eller kan påvirkes af idræts-initiativet



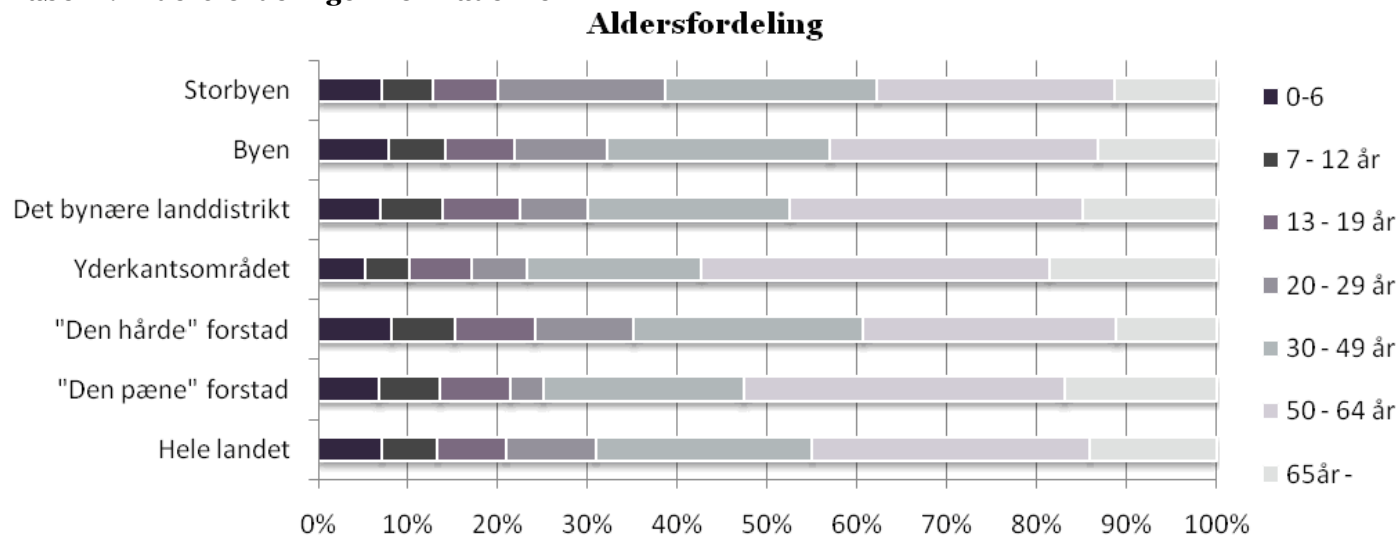
Tabel 1: Indbyggertal

	Indbyggertal
Yderkantsområdet	0 – 4999
Det bynære landdistrikt	5000 - 20.000
Den ”hårde” forstad	5.000-24.999
Den ”pæne” forstad	5.000 – 24.999
Byen	25.000-79.999
Storbyen	80.000 -
Hele landet	5,5 mio.

(Kilde: Danmarksstatistik)

Af tabel 1 fremgår ”indbygger tallene” af de seks forskellige områder. Intervallerne skal give en indikation af størrelsesforholdene og er derfor interval inddelt, da de skal forstås som typologier.

Tabel 2: Aldersfordelingen i områderne



Tabel 2 (Kilde: Danmarksstatistik)

Oversigt over idrætsudøveres livsfaser

Livsfase	Udfordringer	Kendetegn
Børn	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Er afhængig af deres omgivelser ift. transport og lign. ➤ De mindst idrætsaktive i denne alder forbliver (hovedsagligt) relativt inaktive i deres videre liv. ➤ Krav til idrætsudfoldelse: skal være sjovt, trygt og sammen med vennerne. 	<p>98 procent har dyrket mindst én aktivitet regelmæssigt inden for det seneste år.</p> <p>Generelt er foreningsidrætten den mest dominerende organiseringsform blandt børn og unge op til 15 år. 90 procent af samtlige aktiviteter er inden for det seneste år blevet dyrket som medlem af en idrætsforening. De klassiske idrætsgrene fodbold, svømning og gymnastik dyrkes mest.</p>
Teenagere	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Er under en frigørelsesproces, som medfører opbrud med det organiserede og prioritering af mere "rene sociale aktiviteter". ➤ Få specialiserer sig meget indenfor særlige idrætsgrene, mens mange falder fra. 	<p>De inaktive børn og unge angiver som primære årsager til ikke at dyrke regelmæssig sport eller motion, at de bruger tid på venner, har andre fritidsinteresser, eller at de ikke gider dyrke sport eller motion. Piger svarer desuden i stort omfang, at de mangler nogen at følges med.</p> <p>Der er særligt aktivitetsnedgang fra de 16-19 årige</p>
Voksne "Den frie I- fase"	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Endnu større opbrud end teenageårene. ➤ Arbejdsliv og andre interesser tager opmærksomheden. ➤ Største udfordring er at skabe økonomiske tilgængelige tilbud som giver fleksible mulighed for samvær og motiverende netværk . 	<p>Der er en tendens til en polarisering mellem at være meget aktiv og meget inaktiv, jo ældre de unge bliver. Denne gruppe er således kendetegnet ved et enten-eller forhold ift. dens idrætsudfoldelse.</p>
Voksne "forældre"	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Generel oplevelse af pres fra omverdenen (børn, arbejde, etc.), som påvirker aktivitetsniveauet negativt. ➤ I praksis bliver forældre presset til at vælger mellem deres egen og deres børns idrætsaktivitet. ➤ Grundlæggende matcher indretningen af den typiske idrætshal ikke mønstrene i de voksnes idrætsdeltagelse. 	<p>56 procent voksne dyrker regelmæssig sport eller motion. Den mindst aktive aldersgruppe er 30-39 år, hvor 47 procent dyrker regelmæssig sport eller motion. Den primære årsag til, at nogle voksne ikke dyrker regelmæssig sport eller motion skal findes i manglende tid, som i stedet går med arbejde og familie.</p>

<p>Midaldrende "den frie II-fase"</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Øget aktivitetsniveau grundet tid til selvrealisering og et øget fokus på en funktionel krop. ➤ Problemer med at fastholde brugere/udøvere efter skade eller igangsætte nye brugere med dårlig grundform. 	<p>Naturen betyder meget for 81 %, når de dyrker sport eller motion.</p> <p>De midaldrende dyrker næsten lige så meget motion som de unge, men primært udenom foreningslivet.</p>
<p>Ældre</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stort ønske om at indgå i aktiviteter. ➤ Meget afhængige af lokalområdets tilbud. ➤ General mangel på synlighed af de eksisterende tilbud. 	<p>Det er overvejende de ældste aldersgrupper, for hvem naturen har størst betydning.</p> <p>Denne gruppe dyrker fortrinsvis vandring, stavgang og lign..</p>

(Kilde: "Danskernes motions og sportsvaner 2007" og Sport og motion i danskernes hverdag, Maja Pilgaard, Idrættens analyse institut; "Idræt for alle", Breddeidrætsudvalgets rapport)